

ELOFIZETÉS.

ARADYBAN ÉS VIDÉKEN
 Egy évre ... 300 kor.
 Fél évre ... 150 kor.
 Egy negyed évre 75 kor.
 Egy hónapra ... 25 kor.

Nyitási költségek
 megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasúti palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 37.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 Budapesti Regala Fordítandó L. (József tsh.-ut 22.)
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:

Staubert József.

Kedd, június 1.

21. és 25. sz. rendelet (kibővitve)

Mi, Erdélyi csapatok parancsnoka, a katonai igazságügyi törvénykönyvnek 32. és 57. §§. II. pontja értelmében, a hadsereg biztosítására és az ország védelmére

ELRENDELJÜK:

1. Tisztelettel elfoglalt egész területre, mely hadműveleti területnek tekintetik: I. Rend. Ellenszegülőknél lesznék tekintve: a) akik rosszakarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. közölni, elterjesztani, beszélni fogják bármely módon igaz, vagy becézett híreket vagy relativ megrögzötéseket a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről, a katonai hatóságok rendelkezéseiről vagy bármely más dologról, a román hadseregre vonatkozólag; b) akik állomásokon, vonatokon találatnak, komoly megindoklás nélkül, vagy tolongani, kiabálni fognak és nem fogják tiszteletben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat; c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet; d) bármely jóakaratu személy, aki levelet vinne, azok, akik mások által elősegített magánlevelektől átvett leveleket egyik helyről a másikra szállítani; e) akik a hadsereg érdekeit szolgáló rendelkezések ellen lázitanak; f) azok, akik felhatalmazás, vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék nélkül, titkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem történt kiírt helyiségeket elfoglalnak; g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget vagy országot; h) bárki, aki rosszakarat nélkül megmérgezi, vagy megfertőz kutakat, forrásokat, bármely folyó vagy állóvizet, valamint bármely élelmiszert; i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket; j) azok, akik leverik a zászlókat vagy a hivatalok más jelvényeit; k) azok, akik közbelépnek vagy mások közbelépését provokálják, hogy megakadályozzák az eljárást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását; 2. Ezen rend ellen szegülő a következőképpen lesznék megbüntetve: Az a) b) c) és d) pontok alá esők meg lesznék vizsgálva hadbíró által első és utolsó alkalommal egy évi börtönnel és 2000 Lei-ig terjedhető pénzbírsággal lesznék sújtva. Az e) f) g) h) i) j) és k) pontokba foglaltak ellenszegülő a haditörvényszék által lesznék megvizsgálva és eitélve 3 évig terjedhető börtönnel és 5000 Lei-ig terjedhető pénzbírsággal. Midőn a fent említett tettek közül valamelyik kémskedés vagy árulást szándékkal lesznék véghezvive, a háború alatt már életben levő törvények szerint lesznék megbüntetve. 3. A rendelet ellenszegüléseinek a meghatározását királyi biztosok, hadbírók, táparancsnokságok, csendőrszettek és bármely katonai tisztségviselő végzi. E jelen rendelet, amennyiben lehet, lapok által lesznék kihirdetve, ki lesznék ragasztva minden községben, haditörvényszék székhelyén, hadbíróságokon, parancsnokságoknál, csendőrszettekél és örszékvezetőknél, ki lesznék dobos által ki. E formások betartását jegyzőkönyvileg fogják megállapítani a tisztségviselők. E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 nap után a fent említett végrehajtásokkal s csak azon személyek lesznék megbüntetve, akik e 3 nap után esnek hibába. A 21. és 25. sz. rendelet határozati rendelkezéseit szintén a parancsnokság ad ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lesznék abban a pillanatban, amikor a rendelet életbe lép. Kelt a Parancsnokságunknál Nagyszombat, 1919. május hó 12. Az erdélyi csapatok főparancsnoka

MARADÁS: A tábornok a E. vezérkari főnök: Pannatosa tábornok.

Averescuék győztek Bucarestiben.

Mai híreit szerint a választások eredménye a következő: Néppárt (parasztpárt) másnéven Averescu-párt 133, liberális-párt 6, zsidó-párt 22 mandátum. Nem érkezett jelentés Cetatea Albából (Bessarabia), Ilfov és Tighina kerületekből, de valószínű, hogy itt is Averescu pártja nyeri el a többséget.

Az eddigi eredmény a Kormány hivatalos jelentése szerint a következő: néppárt (Averescu) 160, Jorga-Lupu-párt 34, besszarábiai parasztpárt 25, szocialista 14, liberális-párt 7 mandátumot kapott. Hat kerület megosztott a függetlenek és demokraták között és Bukovinában 2. pártválasztás lesz.

Gróf Apponyi a békeszerződés aláírásáról.

BUDAPEST. Gróf Apponyi Albert, a magyar béke delegáció elnöke a kormánynak azon elhatározásáról, hogy kész a békét aláírni és a kormány jegyzékéről egy hírlapíró előtt így nyilatkozott:

— A kormány nem járhatott el másképpen. Ez volt az egyetlen út, amelyen haladhattunk, nehogy egész állami létünket va banque játékkal kockára tegyük. Komoly és az ország érdekeit becsületesen szem előtt tartó kormány nem tehet másként. A jövőt illetőleg elég biztatók számunkra mindazok a sorokban és sorok között látható ígéreték, amelyek a béke tanács kisérő jegyzéke felkínált számunkra.

Gróf Teleky Pál külügyminiszter a wien. Tel. Comp. szerkesztője előtt a következő kijelentéseket tette a békeszerződés aláírásáról:

— Magyarország a békeszerződés aláírása tekintetében, sajnos, ugyanabban a helyzetben van,

mint a többi legyőzött állam. A békeszerződés aláírását a minisztertanács határozta el, mert a mai nemzetgyűlés határozata nem képviseli az egész nép akaratát. A békeszerződés a magyar államra különösen gazdasági és pénzügyi tekintetben olyan terheket ró, amelyek az nem fog elviselhetni. Reményünk van a békeszerződés végrehajtásában. Két-három évig érdekünk nekünk is, hogy szomszédainkkal békés és barátságos viszonyba jussunk. Mi, akik egy évezreden keresztül velük együtt éltünk és dolgoztunk, bizonyára nem szándékozunk nekik bármely irányban nehézségeket okozni. Ellenkezőleg, készek vagyunk továbbra is értük és velük dolgozni. Kizárólag az ő befelásvuktól függ tehát, hogy egy megfelelő középúton találkozunk. Bizvást reméljük, hogy a győzők is be fogják látni, hogy az ő érdekük is az: nem kétségbeesésbe kergetni a legyőzötteket.

Nagy áresés a budapesti valuta-börzén.

Tegnap érkeztek Aradra a hírlamaik annak a magyar nyu ársuhanásnak, amelyek pár nap előtt a zürichi koronajárvulás következtében Budapesten pánikszzerűen bekövetkeztek. A korona budapesti hírek szerint Zürichben 260-ról 300-ra emelkedett, sőt a legutóbbi hírek már 380-ról számolnak be. A hirtelen emelkedést annak tulajdonítják, hogy Magyarország hajlandónak mutatkozott a béke aláírására és ennek következtében Budapesten az összes idegen valuták és a spekulációs értékpapírok nagy arányban estek. Az esés után egy darabig a budapesti tőzsdén egyáltalán nem volt vevő idegen értékekre, míg végül a következő árfolyamokon történtek kötések: Márka 400-440 (azelőtt 600), dollár 130 (210-230), lei 300 (400), ugyancsak nagyot esett a

lira, frank, font és a Napoleona is. Aradon az áresés ma délelőtt kezdte hatását éreztetni és az árak még nem alakultak ki teljesen. Márka azonban még 510-520-on állott, ma 460-ig volt kínálta, azonban ilyen áron sem akadt vevő, továbbá ársuhanás is várható. Dollárt 175-ért kínálta, azonban vevő nem jelentkezett. A legbizonytalanabb a lei, mert az emberek nem tudják, hogy a bukaresti magasabb vagy a budapesti alacsonyabb árfolyam lesz az irányadó az aradi piacot a helyi ár kialakulásánál. Szombaton még 340-en törtétek vételiek, ma azonban már egyáltalán nincsen kínálat leiben. A Bukarestből érkezett lapok még nem számolnak be az idegen értékek hanyatlásáról, de magántávíratok szerint ott is estek a külföldi valuták és a korona hirtelen megjavult.

Választás előtt.

Dr. Angel István helyettes polgármester holnap délután 5 órára a városháza tanácstermébe meghívja a választási elnököket és a szavazó-körök összes funkcionáriusait, hogy a választásokra vonatkozó részletes utasításokat megbeszéljék. A helyettes polgármester közli, hogy azoknak szavazati igazolványa, akik azt legutóbb váltották ki, nem érvényes. Akik régebben kiváltott igazolványukat elvesztették, nem kapnak másikat, hanem az illetékes szavazó-kör elnökénél jelentkeznek a választás napján. Itt igazolják személyazonosságukat és szavazhatnák.

Sváb jelölt a magyarságért.

Dr. Müller Vendel László aradi ügyvéd a Sváb Autonomia Párt képviselőjelöltje a világosi választókerületben a hó 29-én este Ujmiklakán, a hó 30-án reggel Zimándujfalun, majd Zimándközön s Ujvársándon tartotta programbeszédeit. Mind a négy magyar község nagy érdeklődéssel és helyesléssel fogadta a magyar beszédet, melyben Dr. Müller a kisebbségek védelmét és a kisebbségek autonómiáját fejtegette ki. A magyarság Szentléányfalván, Fakerten és Ujszentannán a választáson osztálykülönbség nélkül támogatni fogja.

Pécs felszabadul.

BUDAPEST. A szerbek minden előkészületet megtettek a mástól év óta megszállás alatt álló Pécs város és Baranyavármegye kiürítésére. A parancsnokuk már Eszékre tette át székhelyét, a tüzérség és lovasság elvonult, a gyalogság is készen áll a kivonulásra. Pécs felszabadulása napok kérdése.

Petrozsény román bányász lesz.

BÉCS. A Neu Freue Presse jelentése szerint a salgótarjáni kőszénbánya r.-i. tárgyalásokat folytat budapesti bankokkal a petrozsényi szénbányáról való lemondás ügyében. A petrozsényi szénbányából külön román részvénytársaságot akarnak alapítani, amelyből a salgótarjáni társaságnak nagyobb könyvszerű nyereséget biztosítanak.

Kilakoltatnak egy házat.

Kádár Ferenc aradi vendégbős megvásárolta a Hazán-kávéház házat s ennek helyén kétemeletes házat akar építeni, ahol kávéházat, konyhát, kertet és pensiót létesít. A város meg is adta az építkezési engedélyt, de az építkezést nem lehetett megkezdeni, mert a lakók vonakodtak kiköltözni. Kádár erre kilakoltatási keresetet adott be, a mit a bíróság most tárgyal. A bíróság a kilakoltatást elrendelte s így a ház összes lakóit hamarosan kilakoltatják. Legközelebb megkezdik a ház lebontását.

Ünnepély a Baross-parkban

Jól sikerült parkünnepélyt rendezett vasárnap délután az aradi Polgári Jótékony Nőegylet báró Bánhidv Antalné és Purgly Lajosné védnöksége alatt. A parkünnepélynek a tiszta jövedelme körülbelül 77000 korona volt, amelyből a költségek leszámítása után mintegy 55000 korona jut a polgári jótékony nőegylet által fenntartott öreg nők otthona javára. Az egyes sátrakban a következő urhölgyek árusítottak: Konfettitor gróf Uchtritzné és Obetko Mihályné, perecsátor dr. Deák Sándorné, hideg teasátor Medveczky Sándorné, cukrászsátor dr. Szalay Károlyné és Hermann Gyuláné, Vajda Zsigmondné, borsátor Vértán Lukácsné és Laczay Endréné, sorsátor Kremmer Alajosné és Faragó Gyuláné, virágsátor Kara Gyözőné és Salacz Gyuláné. A sátrakban az uriaszonyok vezetése mellett egész sereg szebbnél-szebb aradi uriaszony és urleány segédkezett. Rendkívül sok természetesen és pénzbeli ajándékot küldtek a népnepélyre báró Nopcsaék, báró Neumanék, ögróf Pallaviciniék, Purgly Lászlóék és a báró Urbán Iván család.

A tisztviselők háborus segéje.

A cluji (kolozsvári) belügyi államtitkárság táviratilag értesítette a polgármestert, hogy a közigazgatási tisztviselők háborus segélyét ötven százalékkal felemelte és a megvont ruházélelyt kiutalja. Ezeket a kedvezményeket a tisztviselők január 1-ig visszamenőleg Rapiák meg. Egy tisztviselő ruhasegéje 500 lei, és minden családtagnak után egyenként 200 lei évente.

MŰVÉSZET.

Ujszázírók játszó, színészek kritizálják azt az előadást, amelyet az aradi színház rendez az Ujszázíró Testület javára. Pompás vigjáték, elsőrangú művészi magánművészek s végül egy nagy opera része együtt olyan művészi teljesítmény, melyet az aradi közönség egy estén még nem élvezett. A jótékony célra való tekintettel a helyáratat 100 % -kal felemelik. A jegyek ugy a szombati mint a vasárnapi előadásra hétfőlől, 7-16l kezdve árulhatnak a teli színház színházánál.

Büvészmitatványok a Modern Kabaróban. A Modern Kabaró új műsorának érdekességét nagyban emeli Gamberto hírneves illuzionista és manipulátornak fellépte, aki ma kezd meg nagy érdeklődéssel várt vendégjátékát. A legénybucsut játszotta szombaton és vasárnapon a Munkás-Otthon műkedvelő csoportja a nyári színházban. A műkedvelők meglepően ügyes játékokat produkáltak s egyesek határozott tehetséget árultak el. A betanítás nehéz munkáját dr. Buja színházi karmester precízzen végezte.

Goga a magyarság jövőjéről.

Goga Octavian erdélyi miniszter szatmári tartózkodása alatt nyilatkozott a magyarságról. Mindenek előtt kijelentette, hogy a béke aláírása után maga veszi kezébe a magyarság ügyeinek intézését. Majd így folytatta.

— A magyar nyelv mindenütt érvényesíteni fog a magyarság számbeli arányához képest. Nem kell elfelejteni, hogy Önök eddig katonai rezsim alatt éltek, ami azonban a békeszerződés aláírása s a diplomáciai viszony felvétele után meg fog szűni. Ugyanesek rövidesen megtörténik a cenzura enyhítése is, amely a katonai hatóság kezéből a polgári hatóság

kezébe fog átmenni. Igaz a lapoknak az a közlése, hogy Petőfi segesvári szobrát vissza fogom állíttatni és a Petőfi kultuszt nem engedem megakadályozni. Ami az esküt nem tett tisztviselők ügyére vonatkozó kérdését illeti, az esküt eddig nem tett tisztviselőknek alkalom fog nyitni arra, hogy az esküt lehessék s akkor reintegráljuk őket eddigi funkciójukba. Mi mindenütt alaposan meg fogjuk vizsgálni az ügyek menetét a közigazgatást, a nemzetiségi kérdések kezelését és ahol a nemzetiségeken sérelem esik, azt orvosolni fogjuk.

Halálos autó-szerencsétlenség.

(A csehszlovák misszió katasztrófája.)

SZAMOSUJVÁR. A román csehszlovák demarcatiós vonal kigaztására az antant egy bizottságot küldött ki, amelynek élén francia ezredes áll, tagjai pedig részben román, részben csehszlovák tisztak. A bizottság hivatalos tárgyalásai Szamosújváron folytak. Nouche francia ezredes több csehszlovák tiszt kíséretében sorra látogatja az erdélyi városokat. Egy ilyen kirándulás Szamosújváron most súlyos katasztrófával végződött, amelynek maga Nouche francia ezredes is áldozatul esett. Kivüle egy csehszlovák kapitány és a sofőr is súlyosan megsebesültek. A misszió néhány tagja egy hatalmas autóval Désről érkezett Szamosújvárra. Hat óra felé visz-

szaindultak Désre. Utközben egy kutya szaladt az autó elé. A sofőr utolsó percben ki akart térni, azonban elvon szerencsétlenül történt, hogy az autó a keskeny út miatt beleszaladt az egyik ház falába. Az automobil első része összetört és feiborult. Az összeütközés oly erős volt, hogy Nouche ezredes hatalmas ivben kivágódott az autóból és feje teljesen összezúzódott a ház falán. Azonnal meghalt. A kapitány és a sofőr az autó alá kerültek és súlyos zúzódásokat szenvedtek. A sofőr karja kettétört. A francia ezredes tragédiáját azonnal jelentették a misszióknak, amely temetése iránt intézkedni fog.

Ítélet a vasúti lopás ügyében.

(Mellingert felementék.)

A mai napon folytatta a hadbírószak a vasúti olaj- és szénlopás vádlottainak a kihallgatását. A tárgyalás előtt dr. Kertész Miksa védő illetékességi kifogást jelentett be a hadbírószak ellen és kérte az ügynek a polgári bírósághoz való áttételét. A hadbírószak a védő kérésének nem tett eleget. A délelőtti tárgyalás főrészt a vádlottak s a vád tanúinak a kihallgatásával telt el. Mellingert József villanygyári igazgató előadta, hogy az a vád, miszerint 6 170 vaggon szénnel többet vett volna át, mint a monnyit kifizetett és a számlák benyújtásánál ezt elhallgatta, nem felel meg a valóságnak. Azt azonban beismerte, hogy minden vaggon után 1000 korona borrávalót fizetett a vasutasoknak, azonban erre szükség volt, mert a város akkoriban nem rendelkezett szénrel és ő minden áron biztosítani akarta a város szénellátását. Lux József, aki a megvesztegetéseket végezte, azzal védekezett, hogy ő csak főnöke parancsára járt el. Ottrok Pál fűtőházi szerfárnok tagadta azt, mintha 22.000 koronát kapott volna szénszállításért. Molnár volt villanygyári szolga határozottan állította, hogy látott idegen vaggonokat a villanytelepen. A védők a tanuvallomásra megígérték, hogy Molnár azért bocsátották el a villanygyár kötelekéből, mert az ismeretes márciusi kivonulás alkalmával bolsevista

propagandát fejtett ki és most bosszút ohajt állni volt főnökein. Déli tizenkét órakor felfüggesztették a tárgyalást, amelyet délután háromkor ismét megújítottak.

Egész délután 4 óráig tartott a vádlottak és a tanúk kihallgatása, azután Meculescu százados mondotta el közel egy óráig tartó vádbeszédét. Kérte a vádlottak súlyos megbüntetését, mert cselekményeik a hadsereg és így a román állam érdekelt és biztonságát is veszélyeztették. Utána dr. Kertész Miksa védő szólalt fel, aki Mellingert kivételével az összes vádlottakat képviselte és mindegyiket tiltakozott az ellen, hogy a vádlottak cselekményét politikailag felelőnek minősítsék. Ezután egyenként cáfolta a vád érveit rámutatott arra, hogy a másfél milliósnak állított kár alig száz ezer koronára olvadt le és hogy a vádlottak túlvonuló része szegény ember, akiket az üzérkedésre a parancsoló szükség vitt rá. Demetrescu százados és Popescu főhadnagy katonai védők röviden igyekeztek a vádlottak hincselekményét enyhíteni, majd dr. Janen Cornél mondotta el hatalmas vádbeszédét, rámutatva arra, hogy Mellingert igazgató a szenet a város és a katonaság érdekében használta fel és az árával a villanyüzemet megterhelte. Hangsúlyozta továbbá azt a hanyag ellenőrzést, ami a CFR. aradi területén uralko-

dik.

A vádbeszédek elhangzása után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza és bosszu tanácskozás után meghozta ítéletét, amely a következő:

A vádlottak közül büntetésnek tállalta Ottrok Pált és Lux Antalt. Ottrokot hat hónapi fogházra és Luxot három hónapi fogházra ítélte, egyben kötelezte az összes károk megtérítésére. Mellingert József, Windhauf Károly, Schindlberger Alajos, Baricza Kálmán, Weisz József és Hegymegi Kálmánt a bíróság felemeltette. Az ügyész az ítéletben meggyűződött

A nemzeti párt gyűlése Gájban.

Gájban vasárnap délután nagygyűlést rendezett a román nemzeti párt. A gyűlés első szónoka Pop C. István volt, aki után Goldis László szenátorjelölt mondotta el programbeszédét. A szenátorjelölt magyarul is ismételte beszédét. Kijelentette a többek között, hogy a magyarság érdekeit elsősorban magának a magyarságnak kellene képviselnie és ezért sajnálattal szemléli, hogy a magyarság passzív viselkedik, mert nem állít jelöltet. A szenátorjelölt beszéde után Miclea Sever dr. mondotta el programbeszédét, majd Marslea Jusztin volt prolektus szólalt fel. Gyűlést tartott a párt a Cam Nationalában, ahol Miclea Sever dr. képviselőjelölt rövid beszámolót mondott. A gyűlést több incidens megzavarta. Egy román munkás Goldis László volt miniszterjelölt megkérdte, hogy, miért nem volt ő meg Pop C. István dr. Averescu fogadtatásán. Goldis László dr. röviden azt válaszolta, hogy azért nem ment ki, mert nem azonosítja magát a politikával. A gyűlés alatt huszonöt román ifjú jött a terembe, akik közbeköltés-sokkal zavarták a szónokokat. A demonstráció azonban nem okozott nagyobb zavart.

Boroevics meghalt.

KLAGENFURT. Boroevics Szevtoszar táborvezető pünkösd vasárnapján szívizérvélés következtében meghalt. A volt osztrák-magyar hadsereg háborus vezetésében nagy szerepet játszott tábornok 1858-ban született Umekicsben (Horvátország). Résztvett az 1878. évi bosznai hadjáratban, egyideig kassai hadtestparancsnok majd a háboru kitörése után Aufsbarg alatt a kárpáti, később egy galíciai frontszakasz parancsnoka lett. 1915-ben az iszónói front főparancsnokává nevezték ki. Az elhunyt tábornok a háboru folyamán elnyerte a Mária Terézia-rendet. Az összeomlás után horvát zolgalatba lépett.

Esterházy Móric gróf kizárása.

Esterházy Móric gróf volt magyar miniszterelnököt a Jockey Club kizárta tagjai sorából, mert a kommun alatt termelőbiztosságot vállalt a saját birtokán s így a diktatura alatt állást vállalt, noha nem volt részorviva. A gróf erre minden kaszinóban bejelentette kilépését. A Nemzeti Kaszinó ezt a kilépést azzal vette tudomásul, hogy egyébként a gróft kizárta volna tagjai sorából.

Véres sorozás Marosvásárhelyen.

Marosvásárhelyen, a sorozásra magyar nemzeti színi sávszélval vonultak fel a székely újonok, a Hymnuszt és a Kossuth nótát énekelve. A menetet egy fegyveres patrull kísérte végig az utcán s miután komolyabb rendzavarás nem történt, minden incidens nélkül vonultak fel a székely fiúk. A kor a menet a marosvásárhelyi ledöntött Bem-szobor előért, a „Talpra magyar”-t kezdték énekelni. A patrull ekkor is nyugodtan maradt, ellenben szembetűnt a csapatnál néhány szolgálatot nem teljesítő román katona és rendőr, akik belakították az újoncokba. A magyar zászlót ki akarták csavarni a székely fiúk kezéből, amire dulakodás támadt a katonák és a civilek között. A dulakodás csakhamar verekedéssé fajult, amibe azután a patrull is beavatkozott és szorongóval összezúrkáltak nagyon sok székely fiút. Az utca népe csakhamar összefutott és gyermekek s asszonyok jajveszérékeléséről lett hangos az utca. Dél órákban, amikor már a sebesültek nagyrésze a kórházi ágyon feküdt, egy küldöttség kereste fel a város prefektusát és kérte, hogy az egyben sürgős vizsgálatot indíttson. A prefektus megígérte, hogy a legerősebb vizsgálatot fogja megindítani az ügyben.

Kereskedők gyűlése.

Az aradi Kereskedelmi Testület vasárnap tartotta közgyűlését a kamara dísztermében Nyáry Vilmos elnöklésével Bolcsár Lajos titkár heterjesztette a titkári kijelentést és a számvizsgáló-bizottság jelentését, majd Baragó Rezső elismerését fejezte ki a tisztikárnak és indítványára a közgyűlés újból a régi tisztikart választotta meg. A közgyűlés küldöttséget menesztet Csizsán dr. városi prefektushoz a felső kereskedelmi iskola épületének felszabadítása végett. A közgyűlés végén Zima Tibor kamarai főtitkár egy óras előadásában ismertette a korona beváltásának módjait. A közönség, amely a nagyteremben zsúfolásig megöltötte, tapsokkal jutalmazta a tartalmas előadást.

MOZI.

Mozgószínházak műsora. Junius 7-én kezdén az Apolló-ban: „Bűn jelében” társadalmi dráma. — Junius 1-én kezdén az Uránuban: A hipnoziz hatalma, dráma.
 8-én jelében, Kedden új francia film mutat ne az Apolló színház. A Garmont filmgyár egyik legújabb nagyszabású társadalmi drámája: „Bűn jelében” kerül vetítésre Léatin Martean-ai a 16-szerében.
 A hipnoziz hatalma. (Az Uránia filmszenzációja.) Főbb kiváló szüzsözött volt alkalma a közelmúltban Arad közönségének is. Most mozilímen hozza előnk az Uránia mozgószínház új film-száma, amely öt felvonásos dráma keretében tárgyalja a mindenkit, érdekítő kérdést.
 Az Apolló és Uránia ezután hozza a közönség tudomására, hogy június 1-3-án a nyári idény tartására az előadásokat hétköznapokon 6. 7. 8. 9. órákor tartják meg.

A megszökött rab — mint detektív.

Szombaton beállított a világi szolgabirodalmra egy ur, Angelina József főszolgabíró kereste és elmondotta, hogy a kolozsvári hadbíróság parancsára eljött letartóztatni Klein malomtulajdonost, akit Kolozsvárra fog kísérni. A magát detektívnek játszó ur azt is elmondotta a főszolgabírónak, hogy a vád szerint Klein gyűjtést rendezett Herthy hadserege számára s egyben két csendőr kirendelését kérte. A detektív két csendőr kíséretében megjelent a malomtulajdonos lakásán, akit értesített, hogy letartóztatja, Kolozsvárra kíséri és felszólította, hogy vegyen magához a távollmaradás idejére nagyobb pénzösszeget. Klein József 10,000 koronát és több száz korona aprópénzt vett magához s azután a közönséghez követte a detektívot, ahol egy szobába zárták, a detektív pedig átment összenézni a szemben levő vendéglőbe. Eltávosása előtt azonban magához vette Klein pénzt és arany zsebróráját láncostól együtt. Az egyik rendőr a bezárt ajtón keresztül figyelmeztette Kleint ama gyanu-

jára, hogy amikor a forradalom előtt az aradi várban teljesített szolgálatot mint profosz, a várban elkárt rabok között látta az állítólagos detektívot. Emlékezése szerint Fényes Józsefnek hívják és tíz évi börtönrre volt elítélve. Ezt a feltevést megerősítette egy másik községi rendőr is. Később a két rendőr a fogoly Klein megbízásából átment a vendéglőbe, hogy visszakérjék a detektívot a malomtulajdonos pénzét és óráját. A detektív itt nagy csődülettel körülvéve találták, ott volt Világos egész intelligenciája és követelte a minden gyanu felett álló Klein szabadon bocsátását. A detektív mentegetődzött. Amikor a két rendőr megjelent a fogoly kérésével visszaadta a pénzt. Ebben a pillanatban futott be Pankota felől a villamos, a detektív pár pillanat a villamoson termelt és azzal sikerült elmenekülnie. Akkor nagy zivatar dühöngött és telefonon nem is lehetett intézkedni elfogatásáról. A szökött rabot a mai napig sem sikerült elfogni.

HIREK.

Merénylet a spanyol király ellen.

BUCURESTI. Mint Madridból jelentik, ott a napokban őrjási tiltetések voltak. A munkásság nagy népgyűlést tartott. A nép a köztársaságot élte s követelte a király lemondását. Erre katonaság és a rendőrség feloszlatta a gyűlést. A tömeg a királyi palota elé vonult. Ebben a percben érkezett oda a király Kocsija. A tömeg rohanta a kocsit, revolverlövések hangzottak el, mire a gárdistáknak sikerült a királyt megmenteniük. A felvonultatott katonaság gépfegyverrel kezdte löni a népet. Nagyon sok halott és sebesült maradt az utcán. A fővárosban kihirdették az ostromállapotot.

A vidékről érkezett hírek szerint a Köztársasági mozgalom ott is terjed.

Lóczy Lajos meghalt. Lóczy Lajos a világhírű író, a Magyar Földtan Intézet igazgatója, hetvenegy éves korában elhunyt.

Vonat Bucuresti és Prága között. BUCURESTI. A román és cseh-szlovák vasúti egyezmény lehetővé teszi, hogy a jövőben egy közvetlen vonat közlekedjék Bucuresti, Prága és Karlsbad között. Az első ilyen vonat már június elsőjén indul el Bucurestiből.

Eljegyzés. Heller Paula és Merklér Pál jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Házasságok. Gartner Sándor aradi kereskedő és Berger Leuke jusius hó 1-én délután 4 órákor tartják esküvőjüket Boekó-utca 8. számú lakásukon. Fialóp Viktor és Färber Irén mult hó 30-án házasságot kötöttek.

Kara Győzőnek a kulturpalotában Mozartról tartott előadását, Járosy Dező művészeti kritikáit, Haller Józsa lebeletimono hangulatos cikkét, érdekes híreket, stb. közül a Kath. Tudósító mai száma.

Kidobta a menyasszonyát az ablakon. A marosvásárhelyi Transilvania szállóban Marinescu 98-ik gyalogezred-beli százados másodemeleti szobájából az ablakon keresztül kidobta Rosenthal Sofia nevtű menyasszonyát a kövezett udvarra. A szerencsétlen nő, ki apjával jött Bukarestből vőlegényét meglátogatni, azonnal szörnyet halt. A kapitányt a térparancsnokság letartóztatja.

Jilg alezredes meghalt. Jilg Hugó alezredes, aki a volt temesvári hetedik császári és királyi hadtest vezérkari főnöke volt, Csehországban elhunyt. Jilg Hugó nemrégén telepitte magát haza Csehországba.

Sporteredmény. Vasárnap délután nagyszámu közönség jelenlétében tartotta az AAC-AMTE revans mérkőzését. A két rivális csapat mérkőzésének eredménye 3:0 (1:0) az AAC javára. A mérkőzést Ermesz István (AMTE) vezette.

Előléptetés. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium kolozsvári Állam-felkarsága Kováts Ferenc aradi kir. tanfelügyelőségi tisztviselőt a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába léptette elő.

Becsukott kabaré. A nagyváradi Bonbonier kabarét, mert műsora erkölcstelen volt, csupa disznóságot adtak elő, az ottani rendőrség becsukatta.

Aradi zöldség Brassóban. Irunk arról, hogy idegen üzerek összeveszárolik Aradon a zöldségfeléket és zöldségmölcsöket és Erdélybe szállítják. Ma egy brassói laphan a következőket olvassuk: „Aradi zöldség és gyümölcseladás. Május 27-től, csütörtöktől kezdve a huszarnok melletti 7. és 8. számú postó elárúsító helyen aradi zöldséget és gyümölcsöt árústanak olcsó árban.” A hatóságoknak erőlyesen kell fellépni, hogy a közönség érdekeit megvédjék.

Az idény legszenzációsabb parkünnepélye e hó 13-án lesz a Baross-parkban. Az ünnepély vezetősége ötletes és szórakoztató mulatságokat rendez. A parkünnepélyen résztvesznek az aradi városi színház elsőrendű művészei. A tisztia jövedelem a Tuberkolózis elleni küzdelem aradi egyesülete javára fordítatik.

Beértes a gyermekórházba. Fula Julia a gyermekórház gondnoka ma jelentést tett a rendőrségen arról, hogy az éjjel a gyermekórházból 20000 koronára értékű ruhaneműt elloptak.

Részvénykibocsátás.

Az Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság az 1920. május hó 20-án megtartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy a részvénytársaság alaptőkéjét 10.000 darab 200 korona névértékű részvény kibocsátása után 2 millió koronára emeli fel. Az igazgatóság a kibocsátandó új részvényeket elsősorban a jelenlegi részvényeseknek ajánlja fel a következő feltételek mellett: 1. Minden 1 darab régi részvény alapján 1 darab új részvény vehető át. 2. Az új részvények átvételi árfolyama darabonként 205 korona, a darabonként 3 koronát kitevő bélyegilleték és költség a részvényest terheli és fenti átvétel árral egyidejűleg a jegyzés alkalmával fiztendő be. 3. A befizetés napjától 1920. december hó 31.éig terjedő időre a névérték után 5% kamat fog az ideiglenes elismervény bemutatása alkalmával 1921. évi január hó 1-jétől kezdődőleg az intézet pénztáránál megtérítettlni. 4. Az átvételi jog 1920. május 21-től 1920. június hó 15-ig bezárólag mindenkor a délióttli pénztári órákban az intézet pénztáránál gyakorolható. Ezen határidő leteletével az átvételi jog megszűnik s az líykép szabadddá vált új részvények szabad kézből való értékesítésére, a kibocsátási árfolyammal nem alacsonyabb áron az igazgatóság jogosított. 5. Az átvételi jog gyakorlása alkalmával az eddigi részvények, vagy az azokat helyettesítő letélti jegyek felülbélyegzés végett benyújtandók és az átvéni kívánt új részvényeseknek a 2. és 4. pont szerint teljes ára befizetendő. 6. A befizetések ideiglenes elismervényen igazoltatnak. 7. Az ideiglenes elismervények az igazgatóság által közzéteendő időponttól kezdve fognak új részvényekre kicserélteitni. 8. Az új részvények 1921. január hó 1-től az üzleteredményben, 1921. április hó 1-től kezdve pedig a részvényeseket megillető összes egyéb jogokbar a régi részvényekkel egyenlően vesznék részt. Arad, 1920. május hó 21. Az Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság.

A meherkedésért felel:
STAUBER JÓZSEF.

Censurál: Alexandru Frugin.

NYILTÉR.

Az ezen rovatt alatt közzétett hírek nem vehetnek felületiséget.

Felhívás!

Schenker & Comp. „Bucaresti.”
Nemzetközi szállítási vállalat.

Keres azonnali belépésre 10 mozdonyvezetőt és 20 fűtőt kik a mozdonyokat Erdélybe vezetők. Ajánlatok Schenker & Comp. céghez küldendők: Bucaresti Strada Lipsicani 94. 2580

Értesítés.

Dr. Lutai Cornel ügyvédi író-dáját Bulevardul Regele Erdinand József hgy. szám alatt megnyitotta. 2446

Apró hirdetések

Levelezés.

FIATAL ASSzonyKA, kisebb díszít... ur barátságát... 2527

Akalmazás.

NYEGES kérés... 2524

KIFUTÓ FIU vagy lány... 2520

KERESTETIK... 2528

BRADALMI GAZDASZT... 2522

KISASSZONYT keresek... 2526

MEHÉRNEMŐ... 2522

TISZLAVERŐK... 2525

SEPESZ-KOVÁCS... 2524

VOLT SEGÉNYGYŐZŐ... 2528

HESSERES KINDERFREULEIN... 2540

KIFUTÓ FIU... 2520

Lakás.

UTOBOZOTT szobát keresek... 2520

Vétel és eladás.

BERAKTAROZOTT... 2525

GÖZLOCÉMORIL... 2521

EGY AGY... 2521

ÖSZI... 2522

HALOSZOBÁ... 2520

ZONGORA... 2527

ANTIK... 2527

KÖNYVTARAKAT... 2524

KAVERHAZI... 2441

Publicatiune pentru emisiune de actii.

Institutul nostru pe baza hotărârii adunării generale extraordinare... 26.250 buci...

- 1. Capitalul societății de 10.500.000 coroane... 2. Prețul de emisiune... 3. Termenul de subscriere... 4. Acționarii existenți...

Banca Industrială și Poporală din Arad.

Szalay, s. k. Hehs, s. k.

Aradi Ipar- és Népbank.

Részvénykibocsátási hirdetmény.

Intézetünk részvényeseinek 1920. évi május hó 16-án tartott rendkívüli közgyűlése... 26.250 darab...

- 1. Az intézet alapitóját 10.500.000 koronával... 2. A részvények kibocsátásának határideje... 3. Részvényjegyzék határideje... 4. A kibocsátandó új részvényekre...

Aradi Ipar- és Népbank.

Szalay, s. k. Hehs, s. k.

Ingatlan.

MEGVEZTELRE KERESTETIK egy 4-8 holdas... 2526

Különféle.

DIKANT bédogos és meselő... 1026

HALOSZOBÁ berendezés... 2520

Csáky

Grán. ékszerés és vasműh... 2521

Aranyat vesz a legnagyobb áron! Négy waggon

muharmag eladó.

Cim: Wallinger hirdetőjében Arad, Lázár-utca. 2520

Kálium Bichromicum chromsav

nagyban és kicsinyben kapható Braun Ernő gyógyszerárában, Temešvár-Józsefváros Bem-utca 30.

40 lóerős Benz-autó.

kitűnő turakoci eladó. Schartner német Temešvár, Belv. Zépolva-u. 5. I. vagy Arad, Bulvardul Regule Ferdinand (József hgy.-ut) 22. sz.

Gépolajok, Tovetta, kocsikenő, géptömítések

Kovács Soma és Társa Arad.

Kizárólag Weisz-fele Elza-kámfor krémek

mezáljon, mely az arcbőr szagjától megóvja, megtisztítja. Kapható üveggyertyában, békéball minőségben

HANZU és VAS drogeriákban Egy tégely ára 15 korona. 10041

Malomkövek

darálásra és mindennemű gabona őrlésére kiváló anyagból szállítható

Kovács Soma és Társa ARAD. 2519

Fratii Steiner

bőrkészítés Arad, Asztalos Sándor-u. 2-3. Fiókület Ujarsdon. 2501

Iuon Köő

kásmű és divatszövet árúháza Horos Béni-tör 16. (Wassercsok hgy.) Ajánlja duna felzerelt rakomány és rőfőre elkészítés, nagyban és kicsinyben. 10021

Kifutó fiu

jó fizetéssel felvétetik.